

Overdenking in de Songs of Praise-dienst, Capelle-Schollevaar, 1 juli 2012, 16.00 uur

Thema: 'It Is Well with My Soul', naar aanleiding van Klaagliederen 3: 1-3 en 17-32 en Filippenzen 4: 4-7

1. Een lied met een verhaal

Het lied dat we straks gaan zingen, 'It Is Well with My Soul', dat is een lied met een verhaal. Aan dat lied zit een ingrijpende geschiedenis vast.

De schrijver van het lied, **Horatio Spafford (foto links)** wordt geboren in 1828 in de staat New York. Hij kan goed leren en wordt advocaat. In 1861 trouwt Horatio met **Anna Larsen (foto rechts)**, een meisje afkomstig uit Noorwegen, dat met haar familie naar Amerika is geëmigreerd. Het stel vestigt zich in Chicago en krijgt een zoon en vier dochters. Alles gaat goed. De advocatenpraktijk van Horatio Spafford wordt

bekend en beroemd in de hele omgeving. De Spaffords zijn belijdend christen en steunen allerlei evangelisatiewerk. Zo zijn ze sponsors en vrienden van de beroemde evangelist Dwight L. Moody.

Maar dan, in 1870, gebeurt er iets vreselijks. Hun zoontje, vier jaar oud, krijgt roodvonk. Hij wordt steeds zieker, en hij komt te overlijden. Het is een afschuwelijk drama. Maar dit is pas het begin van de ellende die over hun leven rolt. Een jaar later, in 1871, wordt een groot deel van Chicago door brand verwoest. Die grote brand van Chicago, 'The Great Chicago Fire', is één van de grootste rampen geweest in de Amerikaanse geschiedenis. De Spaffords hebben hun geld geïnvesteerd in onroerend goed. Door de brand is alles in één keer weg, vrijwel hun hele bezit.

Twee jaar later, in 1873, besluiten Horatio en Anna om samen met hun vier dochters een reis naar Europa te maken. Hun vriend Dwight Moody zal daar een evangelisatiecampagne gaan houden. Daar willen ze bij zijn, en tegelijk willen ze in Europa graag ook wat op adem komen na de vreselijke trauma's in hun leven. Ze boeken een overtocht, maar als het vertrek in zicht komt, wordt Horatio opgehouden door verplichtingen in zijn werk. Anna zal vast met de boot meegaan, met Annie van elf, Margaret van negen, Bessie van vijf en Tanetta van twee.

En dan, op 22 november 1873, terwijl het schip de oceaan oversteekt, vindt er een noodlottige aanvaring plaats met een ander schip. 226 mensen verdrinken in de golven van de oceaan. Onder die 226 zijn alle vier de dochtertjes van Horatio en Anna. Anna overleeft de ramp. Als zij in Engeland aankomt, stuurt ze een telegram naar Horatio, waarin ze schrijft: 'Saved alone'. 'Als enige gered'. Horatio gaat aan boord van een ander schip om naar Anna toe te reizen. Zo komt hij langs de plaats waar de ramp heeft plaatsgevonden. En op die zeereis schrijft hij dit lied.

*When peace, like a river, attendeth my way,
When sorrows like sea billows roll;
Whatever my lot, Thou has taught me to say,
It is well, it is well, with my soul.*

Wanneer vrede, als een rivier, op mijn weg komt, of wanneer zorgen als golven van de zee over mij heen rollen, wat ook mijn lot is, U hebt mij geleerd te zeggen: 'Het is goed, het is goed met mijn ziel.'

Al gaat Satan tekeer, ook al komen er beproevingen, laat deze zegenrijke zekerheid in mij heersen: dat Christus heeft omgezien naar mijn hulpeloze toestand en dat Hij Zijn eigen bloed vergoten heeft voor mijn ziel.

In dit lied kijkt Spafford vooruit. Hij zingt: 'The sky, not the grave, is our goal', 'de hemel, niet het graf, is ons doel, onze bestemming.' En vervolgens zingt hij over de terugkomst van Jezus. Dan zal alles volmaakt zijn!

2. God tilt je boven de ellende uit!

Wat merk je in dit lied? Dat Spafford door God Zelf boven al zijn ellende wordt uitgetild, en dat hij heel vast zijn blik gevestigd houdt op Jezus Christus, de Redder! Hij is zich er heel diep van bewust: alléén door Gods genade kom ik hier doorheen. Alleen door Zijn trouw kan ik verder leven!

Dat geloof, dat zicht op God door de ellende heen, dat verbindt Spafford met Jeremia. Jeremia, die heeft meegemaakt dat Jeruzalem belegerd is door de Babyloniërs. Die belegering was een martelgang. Voor Jeremia gold dat extra, omdat hij, als profeet, wist dat Jeruzalem zou vallen. Hij moest dat van God ook vertellen: 'Geef je over aan de Babyloniërs, want dat zij gekomen zijn, is de straf van God voor de zonden

van ons als volk. Ga de stad uit, ga naar ze toe. Als je je vrijwillig overgeeft, dan zul je gered worden!' Maar Jeremia heeft nergens gehoor gevonden. En inderdaad: de stad is gevallen, en totaal, helemaal tot de grond toe verwoest. Burgers zijn massaal afgemaakt, op de meest gruwelijke manieren. De tempel van God, die schitterende tempel, is geplunderd en in brand gestoken. Het is één grote ruïne. En door die verwoeste stad loopt Jeremia te dwalen. Dáár schrijft hij zijn Klaagliederen. 'Ik ben de man die ellende heeft gezien door de roede van Gods verbolgenheid. Mij heeft Hij gevoerd en doen gaan in duisternis en donkerte. Waarlijk, tegen mij keert Hij telkens weer Zijn hand, de ganse dag. Gij hebt mijn ziel het heil doen derven, - het heil is weg! - ik ben vergeten wat geluk is. Ik dacht: vergaan is mijn kracht, vervlogen mijn hoop op de HERE.'

Maar dan, midden in die ellende, wordt Jeremia boven zichzelf uitgetild! Opeens is er tóch dat loflied: 'Dit zal ik mij te binnen brengen, daarom zal ik hopen: Het zijn de gunstbewijzen van de HERE, dat wij niet omgekomen zijn,

want Zijn barmhartigheden houden niet op, elke morgen zijn zij nieuw, groot is uw trouw!

*Great is Thy faithfulness, o God, my Father,
morning by morning new mercies I see!*

Dat is de taal van het geloof! En zo gaat het verder, in vers 24: 'Mijn ziel zegt: Mijn deel is de HERE, daarom zal ik op Hem hopen. Goed is de HERE voor wie Hem verwachten, voor de ziel die Hem zoekt.'
'It is well with my soul!'
'Goed is de HERE voor de ziel die Hem zoekt.'

Aan het begin van de dienst hoorden we een paar woorden van Paulus. Hij schreef die woorden toen hij in de gevangenis zat, vanwege zijn geloof. 'Laat de Heer uw vreugde blijven; ik zeg u nogmaals: wees altijd verheugd.' Niet vanwege de omstandigheden, maar vanwege de Here Jezus! Gij geeft blijdschap, wat er ook gebeurt in je leven. Denkt u maar aan een goede vriend. Een goede vriend, als die bij je langskomt in mooie tijden, dan ben je blij dat je 'm ziet! Maar als je door een diep dal gaat? Hoe is het dan? Als je dan opeens zijn gezicht om de hoek ziet, wat zeg je dan', door je tranen heen? 'O wat ben ik blij dat ik jou zie...' Dat is het! Dat is nou de vreugde in de Heer, wat de omstandigheden ook zijn!
Paulus zegt dat ook: 'De Heer is nabij.' Opeens zie je als het ware Zijn gezicht om de hoek van de deur. 'Wees niet bang!' zegt Hij, 'Ik ben er!'
Dan kan Paulus verder gaan: 'Wees over niets bezorgd, maar vraag God wat u nodig hebt en dank hem in al uw gebeden. Dan zal de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, uw hart en gedachten in Christus Jezus bewaren.'

Ik weet niet wat er speelt, op dit moment, in uw leven, of in jouw leven. Maar dit weet ik wel: als je je uitstrekt naar God, dan komt Hij in je hart, door Zijn Heilige Geest, en Hij vervult je ziel met Zijn vrede. 'It is well with my soul.'

3. God geeft een vrede die ons verstand te boven gaat

Hoe is het verder gegaan met Horatio en Anna, met de Spaffords? Opnieuw kregen ze kinderen, een jongetje en twee meisjes. Toen het jongetje vier jaar was, kreeg hij longontsteking, en ook hij stierf... De twee meisjes zijn opgegroeid en volwassen geworden. Maar wat gebeurde er? De gemeente waarvan de familie Spafford lid was, die vond het maar onbegrijpelijk, zóveel ellende in één gezin. Ze zeiden: 'Het zal wel een straf van God zijn.' En zo kwam er verwijdering tussen de familie Spafford en hun gemeente. Uiteindelijk zijn ze weggetrokken, weg uit Amerika, en ze zijn in Jeruzalem gaan wonen. Daar hebben ze een huis gekocht, eerst binnen de oude stad, later zijn ze verhuisd naar een pand net ten noorden daarvan, en daar hebben ze een leefgemeenschap gesticht, die heette 'The American Colony'. Als leefgemeenschap zetten die mensen zich in voor armen, voor wezen en voor iedereen die hulp nodig had (**foto rechts**)

In 1888 stierf Horatio, 60 jaar oud. Hij is begraven in Jeruzalem. Veel Europeanen kwamen naar The American Colony, en ze waren diep onder de indruk van de liefdevolle sfeer daar, en van al het goede werk dat er gebeurde.
Eén van die Europeanen was Aletta Jacobs, in ons land de eerste vrouw die een universitaire opleiding kreeg. Zij wordt

vaak gezien als de eerste Nederlandse feministe. Aletta Jacobs heeft een week doorgebracht in The American Colony en uitgebreide gesprekken gehad met Anna Spafford. In een boek uit 1915 schrijft zij dit: 'En nu zal ik het een en ander van de kolonie vertellen, waarin wij een zoo rustige, comfortable, huiselijke week doorbrachten en waar wij zoovele lieve goede vrienden maakten. Men voelt zich er onmiddellijk thuis, omdat men voelt en uit alles merkt, dat men in eene omgeving verkeert, van goede, brave menschen, die geen pogingen doen om hunne overtuiging aan anderen op te dringen. Als men bij hunne gebeden en hunne godsdienstoefeningen tegenwoordig is, krijgt men het gevoel, dat elkeen oprecht gelooft wat hij zegt en, dat hij handelt in overeenstemming met zijne woorden.' Aletta Jacobs vertelt ook van alles over wat ze daar meemaakt en over haar gesprekken met mevrouw Spafford en ze besluit dan als volgt: 'Ik heb over deze kolonie zoo uitvoerig geschreven, omdat ik vermoed, dat er in Holland velen gevonden zullen worden, die er belang in stellen. Ik kan elken landgenoot aanraden, die Palestina gaat bezoeken, om te trachten in dit vreedzame oord gastvrijheid te verkrijgen.'
<http://www.gutenberg.org/files/29507/29507-h/29507-h.htm>, pagina 222-226.
'Dit vreedzame oord'. Dat is de erfenis van Horatio en Anna Spafford. Zo werkt God. Temidden van alle nood geeft Hij vrede. Een vrede die wordt opgemerkt door buitenstaanders. Wat er ook gebeurt: als je vertrouwt op God, als je geborgen weet in Jezus Christus, dan is het goed. Dan mag je uitkijken naar Zijn terugkomst, en naar het eeuwige leven. Dan kun je het zingen, met je hele hart: 'It is well with my soul!'
Amen.

